

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH
DRŽAVA O SURADNJI U SPREČAVANJU ŠIRENJA ORUŽJA ZA
MASOVNO UNIŠTENJE, SUSTAVA NJEGOVE ISPORUKE I MATERIJALA
VEZANIH UZ TO MORSKIM PUTEM**

I. USTAVNA OSNOVA

Odredba članka 139. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 41/2001. - pročišćeni tekst i 55/2001) ustavna je osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o suradnji u sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje, sustava njegove isporuke i materijala vezanih uz to morskim putem, potpisanog u Washingtonu 1. lipnja 2005. godine.

**II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI
POSTIĆI**

Od međunarodnog priznanja Republike Hrvatske odnosi Republike Hrvatske i Sjedinjenih Američkih država kontinuirano se unapređuju na različitim područjima bilateralne suradnje. Vrlo dobri odnosi dviju država snažno se temelje na bilateralnoj obrambenoj suradnji, suradnji u borbi protiv terorizma i u antiterorističkoj koaliciji. Republika Hrvatska i Sjedinjene Američke Države pojačavaju zajednička nastojanja za sprečavanje širenja oružja za masovno uništavanje, sprečavanje ilegalne trgovine oružja i proizvoda dvostruke namjene. Suradnja Republike Hrvatske i SAD na ovim područjima pridonosi međunarodnom miru i stabilnosti, te osnažuje međunarodni položaj Republike Hrvatske. Sadržajni odnosi na ovom i preostalim područjima važni su kako za razvoj bilateralnih odnosa tako i za ubrzano približavanje Republike Hrvatske Euro-atlantskim institucijama.

Polazeći od Rezolucije 1540 (2004.) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda kojom se pozivaju sve države da, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom, te sukladno međunarodnom pravu, poduzmu zajedničke mjere za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje, sustava njegove isporuke i materijala vezanog uz isto, kao i relevantnih međunarodnopravnih instrumenata (Konvencija o zabrani usavršavanja, proizvodnje i uskladištenja bakteriološkog (biološkog) i toksičnog oružja i Konvencija o zabrani razvijanja, proizvodnje i uskladištenja kemijskog oružja, te o njegovom uništenju), Republika Hrvatska dala je javnu potporu djelovanju Inicijative za suzbijanje oružja za masovno uništenje (Proliferation Security Initiative – PSI) i njezinim Načelima za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje, te potvrdila da je sukladno svojim institucionalnim mogućnostima i nacionalnom zakonodavstvu spremna aktivno doprinijeti djelovanju Inicijative. Cilj predmetne Inicijative je razvijanje, u okviru snažne međunarodne suradnje (djelovanje inicijative uključeno je preko 50 država), novih sredstava kako bi se spriječilo širenje oružja za masovno uništenje morem, zrakom ili kopnom.

Tijekom 2004. godine američka strana predložila je Republici Hrvatskoj daljnji rad na stvaranju pravnog okvira za štio učinkovitije djelovanje u sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje, te izgradnju operativnih kapaciteta koji mogu doprinijeti Inicijativi, te predložila razmatranje potpisivanje Sporazuma o suradnji u sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje, sustava njegove isporuke i materijala vezanih uz to morskim putem (tzv. Shipboarding Agreement).

Na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o suradnji u sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje, sustava njegove isporuke i uz to vezanih materijala morskim putem, održani su pregovori s američkom stranom u koje su aktivno bili uključeni predstavnici nadležnih državnih tijela (vanjskih poslova, unutarnjih poslova, obrane, Oružanih snaga Republike Hrvatske, mora, turizma, prometa i razvitka, financija, pravosuđa i član Koordinacije za Zaštitni ekološki ribolovni pojas), te su pregovori okončani usuglašavanjem teksta, koji je potpisan dana 1. lipnja 2005. godine u Washingtonu.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Prijedlogom Zakona potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o suradnji u sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje, sustava njegove isporuke i materijala vezanih uz to morskim putem, kako bi njegove odredbe, u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/01 i 55/01) postale dio unutarnjeg pravnog poretka.

Osnovni cilj sklapanja ovog Sporazuma je zajedničko nastojanje za sprečavanjem širenja oružja za masovno uništavanje, sprečavanje ilegalne trgovine oružja i proizvoda dvostruke namjene. Sporazum predstavlja pravni okvir za uspostavu suradnje između nadležnih tijela Republike Hrvatske i nadležnih tijela Sjedinjenih Američkih Država u suzbijanju oružja za masovno uništenje i s time povezanih materijala na moru. Predmetna suradnja ostvaruje se u okvirima predviđenim Sporazumom, te u skladu s načelima međunarodnog prava i internim zakonodavstvima stranaka. Akcije suzbijanja širenja oružja za masovno uništenje, u skladu s odredbama Sporazuma, provodile bi se izvan teritorijalnog mora država stranaka, isključivo nad sumnjivim plovilima koja se očituju i imaju državnu pripadnost jedne od stranaka, te nad sumnjivim plovilima bez državne pripadnosti i sumnjivim plovilima poistovjećenim s plovilima bez državne pripadnosti. Ukoliko nije drugačije dogovoreno između nadležnih tijela od slučaja do slučaja, Sporazum se ne primjenjuje na putnička plovila i ro-ro putnička plovila stranaka, koja su uključena u međunarodna putovanja između luka na Jadranskom moru, ni na druga plovila pod hrvatskom zastavom koja plove u Zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu u Jadranskom moru. Sporazum uređuje: način postupanja i poduzimanja aktivnosti te ostvarivanja suradnje u aktivnostima izvan teritorijalnog mora; pitanje sudske nadležnosti nad zadržanim plovilima; mehanizam razmjene podataka i obavijesti o ishodu djelovanja snaga i ponašanja službenika; mjere zaštite; pravila ponašanja vezana uz eventualnu primjenu sile prilikom vršenja odobrenih aktivnosti u skladu s odredbama Sporazuma; razmjenu informacija glede zakonodavstva druge ugovorne stranke; mehanizam tj. način uspostave kontakata nadležnih tijela radi efikasnog ostvarivanja komunikacije, te donošenja odluka; postupanje glede raspolaganja zaplijenjenom imovinom; ostvarivanje potraživanja za naknadu štete, te zbog ranjavanja, smrti ili gubitka nastalih uslijed akcija koje je poduzela neka od stranaka prema Sporazumu; mehanizam rješavanja sporova, te ostvarivanje suradnje i pomoći između nadležnih tijela.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE AKTA

Provedba Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o suradnji u sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje, sustava njegove isporuke i materijala vezanih uz to morskim putem neće zahtijevati promjene u rashodima i izdacima iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u razdoblju od 2006. do 2008. godine.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o suradnji u sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje, sustava njegove isporuke i materijala vezanih uz to morskim putem po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora («Narodne novine», broj 6/02. – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. Imajući u vidu interes Republike Hrvatske na području sigurnosti i obrane za aktivnim uključivanjem u suradnju s drugim državama u sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje i suzbijanje terorizma, koji ozbiljno ugrožavaju međunarodni mir i sigurnost za poduzimanje zajedničkih mjera za sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje, te cijeneći da je stupanje ovog Sporazuma na snagu jedan od konkretnih koraka u ostvarivanju te suradnje, potrebno je što skorije stvoriti uvjete za njegovo stupanje na snagu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka, u pravilu, ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj prijedlog Zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

VI. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA O SURADNJI U SPREČAVANJU ŠIRENJA ORUŽJA ZA MASOVNO UNIŠTENJE, SUSTAVA NJEGOVE ISPORUKE I MATERIJALA VEZANIH UZ TO MORSKIM PUTEM

Na temelju članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora («Narodne novine» broj 28/96.), a polazeći od članka 139. Ustava Republike Hrvatske predlaže se pokretanje postupka donošenja Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o suradnji u sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje, sustava njegove isporuke i materijala vezanih uz to morskim putem po hitnom postupku.

Konačni prijedlog Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o suradnji u sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje, sustava njegove isporuke i materijala vezanih uz to morskim putem glasi:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA
IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE SJEDINJENIH
AMERIČKIH DRŽAVA O SURADNJI U SPREČAVANJU ŠIRENJA ORUŽJA
ZA MASOVNO UNIŠTENJE, SUSTAVA NJEGOVE ISPORUKE I
MATERIJALA VEZANIH UZ TO MORSKIM PUTEM**

Članak 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o suradnji u sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje, sustava njegove isporuke i materijala vezanih uz to morskim putem, potpisan u Washingtonu 1. lipnja 2005., u izvorniku na hrvatskom i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjih tijela državne uprave nadležnih za vanjske poslove, unutarnje poslove, poslove obrane i poslove mora.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik
Hrvatskoga sabora**

Vladimir Šeks, v.r.

**KLASA:
Zagreb**

O B R A Z L O Ž E N J E

Člankom 1. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se potvrđuje Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o suradnji u sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje, sustava njegove isporuke i uz to vezanih materijala morskim putem, potpisan u Washingtonu 1. lipnja 2005., u skladu s odredbama članka 139. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/2001. – pročišćeni tekst i 55/01.) čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana odredbama Sporazuma.

Članak 2. sadrži tekst Sporazuma u izvorniku na hrvatskom jeziku.

Člankom 3. utvrđeno je da je provedba Zakona o potvrđivanju Sporazuma u djelokrugu središnjih tijela državne uprave nadležnih za vanjske poslove, unutarnje poslove, poslove obrane i poslove mora.

Člankom 4. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu Zakona, Sporazum nije na snazi, te da će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti nakon njegovog stupanja na snagu.

Člankom 5. utvrđuje se dan stupanja na snagu Zakona.